

Riktlinjer för mottagande av nyanlända elever

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Mål	4
Mottagande	4
Information	4
Skolans rutiner	4
Förberedelseklass	5
Syfte	5
Inrättande av förberedelseklass	5
Rutiner vid inskrivning	5
Organisation	5
Inslussning i vanlig klass	5
Lärare och rektor	6
Timplan	6
Modersmålsundervisning	6
Studiehandledning	7
Samarbete	7
Kompetensutveckling	7
Uppföljning och utvärdering	7

Med nyanlända elever avses elever som inte har svenska som modersmål och inte heller behärskar svenska språket och som anländer nära skolstarten eller under sin skoltid i grundskolan, gymnasieskolan eller motsvarande skolformer. (Skolverket)

Denna plan gäller för elever i förskoleklass till och med årskurs nio.

Bakgrund

Enligt de Allmänna råden för utbildning av nyanlända elever bör kommunen ha riktlinjer för mottagande av nyanlända elever.

Skolverkets definition av nyanlända elever:

”Elever som inte har svenska som modersmål och inte heller behärskar det svenska språket och som anländer nära skolstarten eller under sin skoltid i grundskola, gymnasieskola eller motsvarande skolform”

I princip gäller samma bestämmelser för nyanlända elever som för alla andra elever i skolan, några undantag finns gällande asylsökande.

Mål

Vi ska i skolan skapa en lugn och trygg miljö för alla barn/elever. För de barn som lämnat sina hemländer och ryckts upp från sin välkända miljö är det särskilt viktigt med en trygg och stabil skolgång.

Kommunen har utarbetade riktlinjer för mottagande av nyanlända för att öka likvärdigheten oberoende av var i kommunen familjen är bosatt.

Varje nyanländ elev skall så snabbt som möjligt delta i reguljärundervisning genom ett anpassat stöd och individuell planering som utgår ifrån elevens resurser och behov.

Mottagande

I Kristianstads kommun finns en samverkansmodell, mellan Barn- och utbildningsförvaltningen och Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen, som benämns Slussen.

I Slussen får nyanlända flykting- och invandrarfamiljer den inledande delen av sin introduktion i samhälle och skola. I Slussen sker också en kartläggning av elevernas kunskapsnivå utifrån tidigare skolgång och livssituation.

Under den period barnen/eleverna deltar i Slussen klargörs i vilken skola fortsatt skolgång skall ske.

Information

De nyanlända familjerna får information och hänvisning till Slussen av Integrations- och vägledningskontoret, Migrationsverket och från Barn- och utbildningsförvaltningen.

Information om Slussen finns också att hämta på kommunens hemsida.

Skolans rutiner

En plan finns utarbetad (se bilaga 1) för introduktion på skolnivå.

Syftet med skolintroduktionen är att få ett likvärdigt överlämnande från Slussen till mottagande skola. Vid överlämningen ska föräldrar och barn ges möjlighet att berätta om sina tankar och förväntningar, och en kartläggning av elevens skolbakgrund görs. Detta underlag blir ett bra stöd vid klassplacering och till fortsatt planering av elevens undervisning.

Förberedelseklass

Enligt allmänna råden är definitionen:

Grupp eller klass där nyanlända elever i grundskolan får introduktion och grundläggande svenskundervisning. Begreppet förberedelseklass finns inte i författningarna.

Syfte

Syftet med förberedelseklass är att eleverna ska få grundläggande kunskaper i svenska, men även få möjlighet att utveckla sina kunskaper i övriga ämnen. I förberedelseklassen får eleven möjlighet till en mjuk start i en relativt liten grupp, vilket kan bli en god grund till den fortsatta skolgången.

Inrättande av förberedelseklass

Förberedelseklasser finns nu på fyra skolområden, därutöver finns en asylklass på ett femte område.

Plats i förberedelseklass ska i första hand erbjudas till nyanlända elever. Samordning vid placering kommer att ske via Slussen. Vid behov av ytterligare förberedelseklasser förankras beslut av de skolchefer som ingår i "integrationsgruppen" i samråd med ekonomichefen.

Rutiner vid inskrivning

När en ny elev med annat modersmål flyttar in till kommunen kommer barnet/eleven tillsammans med sin familj först att delta i Slussens verksamhet under ett antal veckor. Där kartläggs bland annat elevens kunskaper och tidigare erfarenheter. Beslut om skolplacering planeras och första mötet med blivande lärare och rektor sker också inom Slussen. Klassplacering görs på blivande skola utifrån den årskursplacering man i Slussen bedömt som lämplig. Eleven placeras därefter i Förberedelseklass. När eleven börjar på sin nya skola gäller skolans och klassens introduktionsplan.

Organisation

En förberedelseklass är en mycket heterogen grupp och antalet elever i gruppen avgörs av elevernas mognad och utveckling. En viktig aspekt är dock att elevantalet begränsas så att eleverna får ta del av det stöd de initialt är i stort behov av. Hur arbetet i förberedelseklass bedrivs varierar beroende på elevgruppens sammansättning, lokalernas utformning, läromedel etc.

Eleverna i förberedelseklass ska få kunskaper i svenska så att de kan förstå och bli förstådda i olika sammanhang. Målsättningen är också att ge grundkunskaper i olika skolämnen så att grundskolekompetens uppnås på sikt. Individuella utvecklingsplaner ska göras för varje elev. Det är varje skolas ansvar att eleverna i klassen integreras med skolans övriga elever.

Inslussning i vanlig klass

Tiden i förberedelseklass varierar från elev till elev. Placeringens längd beror bland annat på hur lång tid eleven har varit i Sverige, tidigare skolgång, ålder, och inlärningstakt.

En plan för hur eleverna övergår till vanlig klass ska finnas på varje skola som har en förberedelseklass.

Eleverna ska även efter det att de lämnat förberedelseklassen ha fortsatt undervisning i svenska som andraspråk. Det är för den enskilda eleven en fördel om denna undervisning är integrerad med övrig svenskundervisning.

Lärare och rektor

Rektor ansvarar för att kvalitén i förberedelseklassen är god samt att erforderliga beslut fattas.

De beslut som rektor har att fatta är

1. Särskild undervisningsgrupp 5 kap §5 Grf
2. Anpassad studiegång 5 kap § 10 Grf
3. Svenska som andra språk 2 kap § 15 Grf

Lärarna i förberedelseklass ska ha grundskolläroexamen, samt utbildning i svenska som andraspråk och/eller god erfarenhet av att undervisa i SvA. Det är viktigt att lärarresurserna i förberedelseklass inte sprids på många olika lärare.

De lärare som ansvarar för förberedelseklassen bör ingå i ett arbetslag på skolan, för att inte hamna i en isolerad ställning utanför övrig verksamhet på skolan.

För ett utbyte av erfarenheter och idéer är det betydelsefullt att det finns ett nätverk mellan de lärare som undervisar i förberedelseklass.

All personal på skolan ska ha kunskap om olika kulturer och värna om ett gott bemötande till alla människor.

Modersmållärare är en viktig resurs i klassen eftersom de fungerar som en länk mellan skolan och hemmet, speciellt under den första tiden. Ett bra och aktivt samarbete mellan läraren i förberedelseklassen och modersmålläraren är av största vikt.

En stor fördel är naturligtvis om skolan kan anställa tvåspråkig personal.

Timplan

Skolans timplan gäller för samtliga nyanlända elever. En viss form av anpassad studiegång kan bli aktuell om elevernas arbetsbelastning blir ett hinder för effektiv inläring.

Enligt lagstiftningen har asylsökande barn och barn som lever gömda samma rätt till grundskola som övriga barn i Sverige.

Modersmålsundervisning

Grundskoleförordningen 2 kap.

§9

Om en eller båda av elevernas vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör det dagliga umgängesspråket för eleven, skall eleven få undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om

1. eleven har grundläggande kunskaper i språket och
2. eleven önskar få sådan undervisning

§10

Modersmålundervisning kan anordnas

1. som språkval
2. som elevens val
3. inom ramen för skolan val eller
4. utanför timplanebunden tid

En förutsättning för att modersmålsundervisning ska anordnas är också att det finns en behörig/lämplig lärare samt att det finns fem elever i kommunen som önskar undervisning i ett visst språk.

Ansökan om modersmålsundervisning görs av föräldrarna när barnen börjar förskola, barnskola eller gymnasieskola. Blanketter finns på respektive förskola och skola. Blanketten skickas till

Slättängsskolan där den registreras. Beslut om deltagande/icke deltagande i undervisning skickas till föräldrarna. Om inte undervisning kan erbjudas sätts eleven upp i kö. Planering av grupper på olika skolor sker av rektor för modersmålsundervisningen och schemaläggning sker tillsammans med de olika skolornas rektorer. Målsättningen ska vara att modersmålslärarna arbetar på så få skolor/skolområden som möjligt. Det är viktigt att modersmålslärarna planerar tillsammans med skolans övriga personal så att god kvalitet uppnås för alla elever.

Studiehandledning

Grundskoleförordningen 5 kap.

§ 2

En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. (SFS 1997:599)

Studiehandledningen syftar till att stödja undervisningen i olika ämnen och till att stimulera utveckling av språket. Det är rektor på skolan som beslutar om studiehandledning till en elev. Detta sker i samarbete med rektor för modersmålsundervisningen, som tillhandahåller lärarresursen. Studiehandledning är också viktig under elevens första tid i vanlig klass. Därefter ansvarar respektive rektor för studiehandledning om behov finns.

Målsättningen är att eleven genom studiehandledning ska få kunskaper i olika ämnen, lära sig ord och begrepp på två språk, lära sig studieteknik samt utveckla både sitt modersmål och svenskan.

Samarbete

Slussen är första kontaktytan i Kristianstad både för de familjer som flyttar in direkt från andra länder, och för de som mellanlandat någonstans innan de kommer hit.

Inom Slussen sker en samverkan mellan de förvaltningar som möter familjerna när de anländer till kommunen.

Den viktigaste samarbetspartnern för skolan är föräldrarna, ska skolverksamheten fungera för eleverna så är en förtroendefull relation med föräldrarna avgörande. Skolmiljön ska vara välkomnande och erbjuda en trygg och utvecklande miljö för de nyanlända eleverna och deras föräldrar.

Kompetensutveckling

Lärare som undervisar i förberedelseklass är synnerligen viktiga för de nyanlända eleverna. Att dessa lärare får ta del av riktad kompetensutveckling för att bibehålla och utveckla sin kompetens i takt med ny forskning och utvecklingsområden är angeläget.

Uppföljning och utvärdering

Av skolans kvalitetsredovisning ska det framgå vilka insatser som görs för barn/elever som är nyanlända och för de barn/elever som har modersmålsundervisning och studiehandledning.

Årligen redovisas omfattningen på kommunens samlade modersmålsundervisning.